

Vabilo k naročbi.

Z mesecem julijem začne se II. polletje in prosimo torej p. n. naročnike, katerim s tem dnevom poteče naročba na „Slov. Gospodarja“, naj se podvzajo nadalješnjo naročnino doposlati, da se jim ne pretrga ali pa ustavi dopošiljanje lista.

„Slov. Gospodar“ stane do konca leta 1 fl. 30 kr. in do konca septembra pa 65 kr.

Naročnina, nova in zaostala, naj se nam pošlje po poštinih nakaznicah, ker so take pošiljave najbolj ročne. Upravništvo.

Avstrijski patriotizem.

Patriotizem je ljubav do domovine, je torej tisto čustvo, vsled katerega noben napor ni pretežaven, nobena žrtev ni prevelika, ki ju zahteva občna blaginja domovine; človek, kojega navdaja živ patriotizem, da z veseljem za domovino tudi življenje. Avstrijski patriotizem je torej tako čustvo za domovino avstrijsko, rekše za avstrijsko-ogrsko državo.

Patriotizem je za obstanek katerebodi države prvi in zadnji pogoj. Najsi je država še tako bogata, najsi je navidezno še tako mogočna, najsi je še tako velika, najsi ima še tako bistrournega vladarja, ona mora razpasti, ako v nje podložnikih, in sicer v celem ljudstvu kakor v vsakem posameznem, ni patriotizma. Vsak greh ljudstva se na državi grozno maščuje in pospešuje njeno razkrojitev, ali v najobupnejšem stanju je država tedaj, kadar se podložniki mrzlim srcem od nje odvrtaajo; tedaj se razpad ne da več zabraniti. A ne le najobupnejše je tako stanje, ampak tudi najžalostnejše. Hudo je za človeka, če je bolan, hudo če mora trpeti krivico, ali gotovo najhujše, najžalostnejše je, če na vsem božjem svetu nima niti jednega človeka, ki bi ga ljubil, ki bi imel zanj vsaj majhen kotiček v svojem srcu. Zato pa je izmed vseh velikih dogodkov v človeški zgodovini najžalostnejši, kadar se ljudstvo od matere domovine obrne ter jo zapušča plakajočo na grobu nekdanje slave.

Ker je patriotizem tolikega pomena, zato je vladarjem in njih vladam ena najvažnejših nalog, da se v srcih podložnikov ta sveta iskra zaneti, neguje ter razširi v mogočen plamen. Modra vlada ne prezre nobene prilike in se poslužuje najraznovrstnejših sredstev, da goji patriotizem, dobro vedoč, da je to čustvo, ki se ne da na mah prikomandirati, ampak ki ga mora o pravem času razumeti, vzbuditi in netiti. Modri vladi pa je tudi vedna skrb, da vse drži strani, oziroma uni-

čuje, kar bi ji utegnulo nasprotovati; zato pa z vso strogostjo postopa s takimi elementi, o katerih se je prepričala, da domovini niso popolnoma verni; najtežje ječo nalaga zakon tistemu, ki le nepremišljeno zine besedico, s katero izdā, da mu je druga država dražja od svoje, ali da mu blaginja domačega vladarja ni mar. In prav tako; kajti kjer ni patriotizma, tam ni države, ker tam ni več življenja, tam je le mrtvo telo, ki gnije in razpada in služi ujedam v hrano.

Po teh kratkih besedah o patriotizmu sploh vprašajmo se, kako pa je s patriotizmom v Avstriji, z ljubavjo do celokupne države avstrijsko-ogrske. Bralci „Slov. Gosp.“ predobro čutijo, kaj nam je dalo povod k temu-le premišljevanju. Zares žalost nas obhaja, ko se oziramo na vse strani tja do mej naše velike države, iščoč avstrijskega patriotizma; tako obupno je, da se ne moremo prašati, kako močno plamti, ampak kje ga še je kaj. Nemci, Madžari in Lah kričijo tako glasno: „Proč od Avstrije!“ da bi lahko oglušel, in pripravljajo odcep tako javno, kakor da bi se šlo za najpoštenjšo stvar. Ti narodi ne morejo dočakati, da bi avstrijsko-ogrska država razpadla; kar hrepenijo po tem trenutku; oni so nji najljubši sovražniki in delajo z največjo strastjo neumorno, da tisti blaženi trenutek bliže pomaknejo. Kaj pa vlada, ko se ji nuja toliko premenitnega in plemenitega posla? Nemcem, Madžarom in Lahom, kolikor more, pomaga, Slovane, ki se na vse kriplje trudijo, da bi razpad države odvrnili, daviti in s pestmi biti v obraz. Je-li mogoče, kaj takega verjeti, kam li delati? V Nemcih, Madžarih in Lahih avstrijskega patriotizma in Slovanom pa, ki materi Avstriji navzlic njene brezsrčnosti do njih svoje srce ponuja, pa se s pestmi bije v obraz, da je zaliva rudeča kri! Avstrijska vlada naj ne pozabi, da je patriotizem čustvo, ki hoče biti o toplem solncu vzbujeno in pri pohlevnem, blagonašem delu zamakano. Nezvesti ne bodo Slovani Avstriji nikdar, ne, pa dobro bi jim djalo in srečni bi bili, ko bi jih pregrevala tista gorkota, ki oživlja srce in rodi entuziazem (navdušenje); njej sami pa bi menda ne bilo na kvar. Kaj hoče brez patriotizma? Odkar svet stoji, ga ni mogla nobena država pogrešati, bržčas tudi Avstrija ne boče mogla biti brez njega, ako boče hotela obstati. Za njeno vlado pa je dvakrat žalostno, da ji mora tak glas doiti iz sredine priprostega ljudstva, za katero ima le kamenje in škorpijone.

Jugoslovanska ideja.

Gosp. dr. Krek je govoril na shodu v Jesenicah o jugoslovanski ideji te-le besede: »Vse naše vlade hočejo imeti na jugu same slovenske fakine in dokler Nemeč ne zasede vseh južnih pokrajin, nočejo rešiti gospodarskega vprašanja. Mi imamo le eno pristanišče, ki je zvezano le z eno železnico in še ta je v lasti kapitalistiške družbe. Druga železniška zveza se že rešuje celo vrsto let, a ne bo rešena, dokler bo bival na jugu slovanski fakin. Gospodarski propadamo, industrija, razun železne, je že propadla, in to samo zaradi tega, ker se ni skrbelo za slovanski jug, za slovansko morje. Dalmacija s premnogimi naravnimi lukami nima pristanišč, nima ne ene železnice in lačen in žejen tava po neizrabljeni, nekultivirani zemlji ter se prodaja tujstvu slovanski fakin. Šol in izobrazbe imajo obmorski slovanski prebivalci le toliko, kolikor jim jo je dala cerkev, država jim ne da nič. Tudi našim bratom na Koroškem in Štajarskem se ne godi dosti bolje. Birokracija se ne briga za potrebe slovanskega ljudstva, zanj se ne zmeni, briga se pa z vso vsmo za drugo Avstrijo, mej tem ko nas pita z izdajicami. Volivne in drugih pravic nam ne dajo, izobrazbo nam odrekajo, za naš gospodarski razvoj ne skrbje in toraj ni čudno, da smo zaostali. V Nemčiji, na Vestfalskem, je vse drugače poskrbljeno za vzgojo otrok, železnice je samo v tem delu več, kakor v celi Avstriji. Seveda, ko bi se hoteli klanjati Nemcem, imeli bi vsega v izobilju, ker pa tega nočemo, imajo za nas samo zaničevanje. Druga glavna ovira je nesrečni dualizem. To se mora spremeniti, prej ni rešitve za nas, prej ne moremo govoriti o zboljšanju gmotnega položaja. Dokler se politične razmere temeljito ne spremenijo, dokler ne bomo Jugoslovani jednakopravni z Nemci in Mažari, dotlej je zastoj govoriti o povzdigi naše industrije in našega poljedelstva.»

Darilo goriškim Slovencem.

Deželni šolski svet goriški, kateremu predseduje slaboznani tržaški namestnik grof Goess, je predložil naučnemu ministerstvu, naj imenuje učiteljem c. k. gimnazijske pripravnice nemškonacionalnega koroškega učitelja Hugona Morra. Ta človek je skrajno sovražen Slovencem in jih je javno imenoval sovražnike, zmaje, katere treba zdrobiti. Sedaj ga hočejo pozvati v Gorico, da bo drobil ondotne slovenske fante ali zmajevice. Ni nemože, da bo grof Goess izposloval njegovo imenovanje. In kaj bodo potem storili

Listek.

Jeruzalemsko romanje.

(Piše prof. J. Zidanšek.)

21. Gecemani; sv. križev pot; procesija; eno noč v cerkvi Božjega groba.

Povabim Vas ljubi rojaki, da nastopite v duhu z menoj pot, po katerem hodi največ zemljanov, seveda mnogi neradovoljno; pot, ki najprej in najbolj zanesljivo vodi do zvelečanja; pot, po katerem je hodil trpeči Jezus. Pojdimo na goro Sion, kjer se je pravzaprav začelo Zvelečarjevo trpljenje, kajti v dvorani zadnje večerje opravila se je prva sv. maša, ki je bistveni spomin in ponovitev krvave daritve na križu. Pri ženitnini v Kani galilejski je Jezus prvokrat očitno nastopil ali prične se njegovo javno delovanje; z zadnjo večerjo ga sklene, z večno gostijo v nebesih ga pa celo dovrši in krona. Jezusova velikoduševniška molitev, kakor nam jo podaja sv. Evangelist Janez v 17. pog., je kakor priprava in slovesen uvod njegovega trpljenja, je kakor molitev in oporoka umirajočega.

«Ko je bil Jezus to izgovoril, je šel s svojimi učenci čez potok Cedron, kjer je bil

vt, v katerega je šel on in njegovi učenci» (sv. Janez 18, 1). Pridružimo se jim tudi mi. Navadna poljska pot pelje tik mestnega ozidja v dolino Jozafat, ki se pa dandanes imenuje «Vadi siti Marjam» dolina gospe Marije; na spodnjem mostu prestopimo strugo cedronske; tu pa tam kakšna oljka, sicer je pa kraj grapav in kamenit; široka cesta prereže dolinico in pelje proti Betaniji; razun cerkve Marijinega groba na zgornji strani ni ničesar drugega videti kakor zidovje, ki obdaje vrte ob vznožju Oljske gore; a vse to moramo si proč misliti, ako si hočemo predstaviti pristavo Gecemani ob Kristusovem času. Gotovo je bil vrt takrat večji, kakor je sedajni lepi frančiškanski vrt Gecemani, v katerem še raste 7 prastarih velikih oljkinih dreves. Vhod je najbrž bil hitro pri zgornjem cedronske mostu; potem je stalo kakšno gospodarsko poslopje s tlačilnico (prešo) za oljkin sad, kjer so apostoli večasi prenočevali; verjetno je, da so tudi v strašni noči, v kateri je začel Kristus trpeti, drugi apostoli tu ostali in le Peter, Janez in Jakob so šli z njim do soteske, ki je vodila v votlino, v katero je pa Jezus celo sam vstopil in kjer je krvavi pot potil. Sv. evangelisti sicer ne omenjajo votline; a to je brez pomena, saj tudi ne omenjajo votline Kristusovega rojstva, ker v sv. deželi je to celo navadno, da se

naravne votline porabljaajo v razne namene in nikomur ne pride na misel, da bi moral to še posebej poudarjati. Ko je Kristus v tej uri glasno molil in stokal, ko je na obličje padel in ko se mu je angel prikazal, vse to ni bilo za zunanji svet ali za nepoklicane oči, ampak ravno votlina bila je za tako dušno stanje najprimerniši kraj.

Votlina Jezusove smrtne britkosti je precej prostorna, 17 m. dolga in 9 m. visoka; skalnati strop podpirata dva naravna stebra in pa 3 zidani; svitloba ji prihaja od zgoraj, ker je na oboku velika okrogla odprtina. Votlina je katoliška ali frančiškanska in zato so v njej 3 oltarji; pod velikim oltarjem bemo napis: «Tukaj je postal njegov pot kakor kaplje krvi, ki so tekale na zemljo.» Človeška pamet je preslaba, kakor da bi mogla obseči žalost in smrtno bridkost, katero je trpel Jezus v tej strašni uri na vrtu Gecemani. On je seveda bil Bog; pa bil je tudi pravi človek in zato je čutil bolečine telesne in dušne in se je bal smrti, kakor vsi drugi zemljani. Prevdariti pa je tudi to, da je On bil celo nedolžen, a mi ne moremo reči, da trpimo nedolžno ali po krivem, ker smo vsi grešniki in smo že pogosto žalili Boga; in slednjič: Kristus je vedel, da je On tisto jagnje, ki bo darovano za grehe celega sveta in da bo že čez nekaj ur v strašnih mukah

slovenski voditelji. Nič, trudili se bodo, da kmalu pozabijo ta čin. Pri nas poklicani ljudje nimajo prave odločnosti.

Učite se ruski!

Nemški nižjeavstrijski obrtniki so naredili pred kratkim izlet na Rusko, da si ogledajo, kako stoji tamkaj z obrtništvom in trgovstvom. Kar so videli, jih je iznenadilo. Vedno se govori in piše po nemških časnikih, da na Ruskem ni omike in ni napredka, a v resnici ga je tam več kot pri nas. Posebno obrt in trgovina imata na Ruskem lepo sedanost in še lepšo bodočnost. Zato pa ne bo dolgo trpelo, da bo se tudi po Avstrijskem slišal glas: Učite se ruski!

Upor na Belgijskem.

Belgijska vlada je hotela spremeniti dosedanji volilni red v državno zbornico, da bi se tako ognila vednemu očitaniu od strani socialistov, da je volilni red nepopolen. Predložila je nov volilni načrt. A tudi s tem socialisti niso zadovoljni. Zato so prirejali v zbornici in po glavnem mestu Bruselju hrupne nemire. Vlada se je ustrašila hrupa ter preložila posvetovanje o načrtu. Škoda, da je to storila. Kajti socialistom ni toliko za načrt, ampak da se umakne sedajna vlada, ki je katoliškim načelom prijazna. Zato tudi sedaj ne mirujejo, ko je posvetovanje preloženo, ampak še nadalje nagovarjajo ljudstvo k upor, da prežene sedanjo vlado in kralja.

Dopisi.

Iz Celja. Cenjeni gospod urednik! Odkritosrčno Vam moram pripoznati, da v zadnjem času občudujem nerazdražljivost Vaših živcev. Napadajo Vas od vseh strani, a Vi greste mirno svojo pot naprej in niti pogleda ne privoščite svojim napadalcem. Grazer Tagblatt, Tagespost, Marburgerca, naša celjska žaba, vse stojijo okoli Vas ter Vas rotijo, ogovarjajo, zmerjajo in kolnejo kakor hudobne stare babe. Slovenska javnost z zanimanjem opazuje ta boj. Posebno skrbno pa motri bojno polje Vaš rojak, ki pa je že del časa nastanjen v beli Ljubljani, «Slovenski Narod». Toda s svojim rojakom si niste dobri, kakor vidimo. Kajti kadar Vas zmerjajo listi nemških dobri tudi «Slovenski Narod» veselo se smeje, se surovo spravi nad Vas, raztrga Vam obrisane glave, zato nam slovenski Narod najbolj blato in klovnski rokava tresel, mu lete klafarskih ust. Evi! klafarske budalosti, kakor Zgornještajarci ne namreč, »zabavljaje pošteno

okrecati po rudečih nosovih,» «ošabno popstvo okrog Slov. Gosp.» ki razume le naivni narod izsesavati,» «v svoji puhlosti,» «slamarezci,» «kadar preti njihovim trebuhom najmanjša nevarnost,» «štirinožni časnikar,» «klerikalne smeti,» «glasilo največje katoliške gluposti,» «butec,» «topoglavi kaplani in kanoniki,» «bebeci okoli škofa» itd. Ker se dosedaj niste odgovorili na to psovanje, dovolite meni, gospod urednik, da izrečem par besed v Vaš zagovor. (Opomba uredništva: Hvala lepa! Mi smo Vam prečrtali celi zagovor. Niti mi niti «bebeci okoli škofa» ne potrebujejo pred poštenimi slovenskimi ljudmi nobenega zagovora. List, v kojega pišejo tudi ljudje, katerih suknja še diši po jetniškem zraku in kojih roke še nosijo znake žandarmerijskega železja, ne more nikogar razžaliti. Tudi psovke «Slovenskega Naroda» ne morejo onesnažiti niti naših — črevljev. Pač pa Vam pustimo zadnje besede Vašega dopisa, kjer pravite:.) Proč s slovenskimi liberalnimi časniki, podpirajmo le krščansko-slovenske časnike

Kapela. (Šolske zadeve.) Pri Kapeli, ki je trd slovenski kraj, je 5 razredna ljudska šola, učiteljske moči pa samo štiri. Sem pa je prosil — dragi bralci, pripravite se, da vas kap ne zadene, ali »frasc« ne popade — nek učitelj brez skušnje sposobnosti. No to še ni tako hudo, pač pa to, da je ta gospod rojen na Spodnjem Avstrijskem, tako pravijo eni, drugi pa pravijo, da je Gradčan, toraj na vsak način trd Nемец, učiteljske pa je obiskoval najbrž v Mariboru. Spričevalo kaže, da ima zrelostni izpit. Trdi, da ve toliko slovenski, da bi mogel podučevati; mi pa trdimo, da ve toliko, da bi mogel jesti slovenski kruh, ne pa da bi mogel slovenske otroke razumeti in jih podučevati. Prošnjo je odklonil krajni šolski svet iz razvidnega vzroka. Mi pravimo, če tega gospoda nečje doma rabiti Nemci, zakaj bi ga mi morali? Mi ne moremo drugače sklepati, nego, da ga je k nam napotil g. P. Ranner, naš šolski nadzornik, in za to »ljubeznjivost« se mu tukaj očitno zahvaljujemo s tem, da ob enem protestujemo zoper nadzornika, ako je on to storil. Kako to, da nam omenjeni, za nas nesposoben učitelj ni bil poslan brez nas, ker to oblast ima šolska gosposka, da provizorne učitelje nastavlja tudi zoper voljo krajnega šolskega sveta. Temu je vzrok ali to, da je naš gosp. okrajni glavar toliko pravičen, da tega ni hotel storiti, kar radi verujemo, ali pa ni upal, ker bi se pošteno »blamiral«. Mi namreč tega ne bi dopustili. Mi ne trdimo ne prvega in ne zadnjega vzroka, ampak prepustimo sodbo čitateljem in šolski oblasti.

Od Sv. Ane na Krempergu. (Ustanovni zbor bralnega društva) se je zadnje nedeljo krasno izvršil. Prostori gostilnice Senekovičeve so bili natlačeno polni. Bile so tudi sosedne župnije kaj lepo zastopane. Po pozdravu je slavnostni govornik razložil v poljudni besedi namen in pomen novega bralnega društva. Vrlo ljudstvo je kaj pazljivo poslušalo govor. Iz srca govorene besede so šle tudi k srcu dobrim Anovčanom. Ko je govornik skončal, so domači pevci prav navdušeno zapeli »Cesarsko pesem.« Potem so se razložila društvena pravila. Na iskreni poziv k pristopu novega društva se je oglasilo 100 udov, ki so takoj tudi vplačali svojo udnino. To je res lep začetek in jasen dokaz, da Anovčani vedó ceniti veliko važnost novega društva. Mladičev in deklet je posebno veliko pristopilo. Slava jim! Potem se je izvolil odbor, o katerem smo prepričani, da bo vse storil, da bo društvo postalo mogočna trdnjava ob meji slovenski. Domači pevci in pevke so res lepo popevali krasne slovenske pesmice. Domači igralci so prav izvrstno igrali igro »Očetov greh,« pevci pa zapeli večjo zabavno pesen: »Kmečka kritika.« Vse je bilo zelo navdušeno; pri zabavnem delu smo še slišali mnogo lepih pesmic in navdušenih napitnic. Ta dan je bil res pravi narodni praznik za Sv. Ano. Vsa čast za to č. g. kapelanu Trstenjaku in njegovim vrlim pomočnikom, ki so tako lepo vse pripravili. Novemu društvu pa navdušeno kličemo:

Rasti, cveti novo društvo,
krepko brani našo last,
v nas ljubezen živo neti
Bogu, domovini v čast!

Radenci. (Kmečka zadruga.) Dne 25. junija je g. Ivan Kač razlagal v Radencih o kmečki zadrugi in nas je navdušil za to povsod neobhodno potrebno društvo tako, da bomo dne 9. julija imeli v Radencih pri g. Zemljiču osnovalni shod. Gosp. govornik nas je prepričal, da bo z zadrugami raslo naše blagostanje, da se bo narodni prepir umaknil počasi gospodarski organizaciji in da bo nam Slovincem ob enem zagotovljen narodni obstanek, kadar bodo v vseh župnijah ustanovljene kmečke zadruge, ker potem dobimo tudi lastno zavarovalnico zoper točo in ogenj, ki bo tako cena, da bo vsak lahko in brez obotavljanja pristopil kot ud. To bo tem lažje, ker bodo kmetje v blagostanju. Zavoljo tega bo prenehala zapravljivost pri nas. Kajti zapravlja le taki, ki je ubog, kadar kaj malega pridobi, pa si misli: to še bom si privoščil. Kdor pa je v blagostanju, tistemu se ljubi pošteno varčevati,

na križu. Vsa naša žalost, in žalost vsakega, ki se ne bo lahko in malenkostno v prid krščanstvu, katero je prenašal Jezus, v zavednostjo, celo zdrav in v najlepših letih; zato: Christus se tibi, tu te Christo, Kristus se je dal za tebe, daj se tudi ti Kristusu.

Kdo pa nenadoma moti ponočni mir? Korakajo naglo in rožljajo z meči; od templa sem priderejo na vrt z bakljami in svetilnicami — Kristusovi sovražniki; vodi jih pa izdajalec Judež. Prestrašeni apostoli zbežijo. Gospod pa pogumno stopi pred trumo in ko jim pritrdi z besedo »jaz sem« namreč Jezus iz Nazareta, katerega iščete, padejo vsi na zemljo; toda kmalu potem se sam izroči njihovi oblasti, ker je to volja nebeskega očeta. Zvezde se čudijo, mesec omedleva, vetrovi jokajo, oljke, njegove dobre znanke se tresejo, ko se poslavljajo od vjetelega in zvezanega Zveličarja; peljajo ga na sionski hrib najprej k Anu in potem h Kajfežu, kjer ga še v isti noči obsodijo k smrti, »ker se je delal Sina Božjega.« A ker ta obsodba potrebuje potrdila, zato ga drugo jutro odvedejo v grad na voglu tempeljskega trga, kjer je stanoval rimski oskrbnik Poncej Pilat. Ta omahljivec se slednjič uda strastnemu zahtevanju našuntanega ljudstva in izreče strašno obsodbo: »Ibis ad crucem,« smrt na križu!

In tu se prične sv. križev pot; zadnja pot Jezusova na zemlji, po kateri je nosil svoj križ na Kalvarijo.

V petek, 29. aprila bili smo romarji tako srečni, da smo opravili sv. križev pot na istem kraju in pri istih postajah, kjer se je nekdanj v resnici vršil. Ob 3. uri popoldne so slovesno zadoneli zvonovi cerkve Božjega groba in nas spominjali na Zveličarjevo smrt; mi smo se pa zbirali v turški vojašnici, kjer je nekdanj stala sodnijska hiša Pilatova. V peterih tednih skupnega romanja smo sicer mnogokaj zanimivega videli in doživeli, a vendar tako veličasten in ganljiv ni bil noben prizor, kakor ta, ko se je blizu 150 romarjev pod vodstvom oo. frančiškanov počasno in slovesno premikalo po jeruzalemskih cestah in ulicah in glasno ter pobožno molilo sveti križev pot. Drugoverci so nas čudno gledali, mohamedani se nam izogibali in celo poveljnik jeruzalemski, turški paša, prišel je gledat, ali se vse vrši mirno in redno.

Na dvorišču turške vojašnice je vzdignjen kamen, ki zaznamlja prvo postajo križevega pota: Jezusa k smrti obsodijo; postavili smo se krog njega in nek tirolski duhovnik je glasno molil dotično premišljevanje. Vsi smo mu odgovarjali in povsod z »Oče naš-em« sklenili; tako se je godilo pri vseh postajah. V tej vojašnici kaže se tudi dvorana, v ka-

teri je bil Kristus s trnjem kronan; tiste kamenite stopnice pa, po katerih se je prišlo v sodnijsko hišo in katere je Jezus posvetil s svojimi stopinjami, niso več v Jeruzalemu, ampak v Rimu, kjer se častijo kot »skala sankta,« kot sv. stopnice.

Druga postaja: »Jezus vzame križ na svoje rame« je pa že zunaj vojašnice, znamenovana z latinskim napisom na uličnem zidovju. Ne daleč proč, pa bolj na skritem je kraj, kjer so Jezusa neusmiljeno bičali; zdaj stoji tam lepa katoliška kapela s peterimi oltarji, pri katerih je maševalo mnogo duhovnikov izmed naše družbe; oče naše mile rajne cesarice kupil je za drag denar ta sv. kraj in ga potem daroval oo. frančiškanom.

Po ulici naprej, mimo Ecce homo-cerkve in pod obokom prišli smo do tretje in četrte postaje, ki sta ravno naproti avstrijskemu gostišču; na mestu, kjer je Jezus prvokrat pod križem padel, stoji zdaj mala armenska katoliška kapela; tudi kraj 4. postaje posedajo Armenci in stavijo zdaj tam veliko cerkev na čast Materi Božji, ki je tukaj srečala svojega edinega Sina s križem obloženega in je omedlela. Dogotovljena je še le samo spodnja cerkev (kripta), ki stoji na starem tlaku jeruzalemskega mesta; v njej se nahaja